

T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/525

KAPAR NO : 1981/347

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/b. ve aynı Yasa'ya 2310 sayılı yasa ile eklenen Ek-1. maddesindeki koşulları içeren suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Uygur Makinacı ve arkadaşları

O L A Y : 1- Buca Eğitim Enstitüsü Türkçe Bölümü öğrencisi olan ve Ülkü Ocağı mensubu bulunan sanık Mehmet Karanfil, okula gelen yeni öğretmenlerin arkadaşlarından bazılarının okuldan atılmasına sebebiyet verdiği düşüncesi ile öğretmenleri korkutmaya ve öldürmeye karar vererek bu fikrini aynı derneğe mensup sanık Zafer Erpay ve Uygur Makinacı'ya söylediği, onların da bunu kabul ettikleri, 31.5.1978 gecesi düşüncelerini gerçekleştirmek için yakınıcı Zeynel Abidin Ural'a ait olup, yola parkedilen ve kilitli olan otomobili çaldıkları, planları gereği Buca Cezaevi yanına giderek Eğitim Enstitüsü öğretmenlerinin bindiği otomobili beklemeye başladıkları, otomobili görmediklerinden dönüp geldikleri, ertesi günü sanık Ramazan Doğan'ı da alarak mağdur Yeşuva Monomo'ya ait otomobili çalarak Buca yolunda Cezaevi yakınında tekrar bekledikleri, Buca eğitim enstitüsü öğretmenleri olan mağdur Hüseyin Toktaş ve arkadaşlarının bindiği otomobili görünce takibe başladıkları, önce gözden kaybettikleri daha sonra Karabağla Şirinyer köprüsü civarında görerek sanıklardan Mehmet Karanfil ve Zafer Erpay'ın taşıdıkları tabancalarla ateş ettikleri, mağdurların otomobili durdurmaları üzerine kaçıp evlerine gizledikleri ve izlerini kaybettirdikleri, otomobilde bulunan öğretmen Hüseyin Toktaş ve Süleyman Kavuncuoğlu'nun sanıklar tarafından atılan kurşunlarla ağır biçimde yaralandıkları, sanıkları bir başka olay nedeni ile yakalandıklarında bu suçu da işlediklerini ikrar ettikleri ileri sürülerek sanıkların eylemine uyan;

a) Mehmet Karanfil, Uygur Makinacı ve Zafer Erpay'ın Türk Ceza Yasası'nın 64. maddesi aracılığı ile 450/4., 62., 271.,

b) Ramazan Doğan'ın Türk Ceza Yasası'nın 65/1. maddesi aracılığı ile 450/4. maddesi,

c) Mehmet Karanfil ve Zafer Erpay'ın 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddesi,

d) Mehmet Karanfil, Uygur Makinacı, Zafer Erpay'ın Türk Ceza Yasası'nın 493/1-son. maddesi,

e) Mehmet Karanfil, Uygur Makinacı, Zafer Erpay, Ramazan Doğan'ın Türk Ceza Yasası'nın 493/1-son. maddeleri uyarınca,

2- Birinci olaydan sonra kaçan ve izini kaybettiren sanık Uygur Makinacı, sanık Naşit Birgüvi ile buluştuğu, ona bir yere bomba atmaya teklif ettiği, 11.6.1978 tarihinde geceleyin itfaiye yanındaki bir sokaktan kime ait olduğu belirlenmeyen Anadol marka bir otomobili çal-

.../.

1- 9.1981

dıkları, sanık Cahit Üçer'in evine gittikleri, Cahit'in evinde sakladığı patlamaya hazır dinamiti ve Cahit Üçer'i de otomobile alarak Alsancak Gündoğdu Öğrenci Yurdu önüne giderek oraya dinamit atıpkaçtıkları, yurttta hasar meydana getirdikleri, başka bir olay nedeni ile yakalandıklarında suçu ikrar ettiklerinden sanıklardan her birinin eylemine uyan,

a) Sanık Uygur Makinacı ve Naşit Birgüvi'nin Türk Ceza Yasası'nın 493/1.,64.maddesi aracılığı ile 372.,370. maddeleri,

b) Cahit Üçer'in, Türk Ceza Yasası'nın 64. maddesi aracılığı ile 372.,370.,264/3. maddeleri uyarınca,

3- Sanık Hacı Yusuf Bilgin Ülkü Ocakları Çankaya Şubesi Başkanı olup, 25.6.1978 tarihinde derneğe gelen sanık Mustafa Çalışkan'ı, Uygur Makinacı ve Nihat Kurt ile tanıştı-
rıp odasına aldığı, onlara Karşıyaka'da oturan Buca Eğitim Enstitüsü'nde öğretmen olan mağdur Necati Sunar'ı kurşunlamalarını söylediği, onlarında bunu kabul etmeleri üzerine kendilerine bir tabanca çıkarıp verdiği, ertesi gün buluşarak Karşıyakaya gittikleri ve yakınıcı Necati Sunar'ın evinden çıkmasını bekledikleri, Karşıyaka Yat Kulübü önündeki bu bekleme sırasında polis memurlarının şüphe etmeleri üzerine kendilerini yakalayıp karakola götürdükleri, sanıkların sorgularında 1.6.1978 tarihinde Eğitim Enstitüsü öğretmenlerine tabanca ile saldırıda bulduklarını ve Gündoğdu öğrenci yurduna dinamit attıklarını da ikrar ettikleri ileri sürülerek eylemlerine uyan;

a) Sanık Hacı Yusuf Bilgin'in Türk Ceza Yasası'nın 65/1. maddesi aracılığı ile 450/4. ve 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddeleri,

b) Uygur Makinacı, Mustafa Çalışkan ve Nihat Kurt'un Türk Ceza Yasası'nın 64.,450/4 493/1-son. maddeleri ve Nihat Kurt'un ayrıca 6136 sayılı Yasa'nın 13. maddesi uyarınca cezalandırılması istemi ile haklarında Ağır Ceza Mahkemesine kamu davası açılmıştır.

4- Buca Eğitim Enstitüsü Türkçe Bölümü öğrencisi olan Ülkü Ocağı mensubu bulunan Mehmet Karanfil, okula atanan yeni öğretmenlerin bir kısım arkadaşlarının okuldan atılmalarına sebep olduğu düşüncesi ile onları korkutmayı ve öldürmeye karar vererek demek mensuk olan arkadaşları Uygur Makinacı ve Zafer Erpay'a bu fikrini açtığı, onların da iştirak ettikleri, 31.5.1978 gecesini müşterek planlarını uygulamak amacı ile çaldıkları otomobile Buca Cezaevi yanında öğretmenlerin bindiği otomobili bekledikleri ancak o gece göremedikleri 1.6.1978 tarihinde Ülkü Ocakları Çankaya Şubesine giderek sanık Ramazan Çimen ile buluştukları, birlikte Alsancak yönüne doğru giderek yine bir otomobil çaldıkları, sanık Ramazan Çimen'in daha sonra onlardan ayrıldığı, diğer sanıkların tasarladıkları eylemleri sırası ile gerçekleştirdikleri, sanık Ramazan Çimen'in hırsızlık fiiline ve diğer sanıkların tasarlıyarak adam öldürmeye tam teşebbüs fiiline yardım ettiği ileri sürülerek İzmir C.Savcılığınca eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 65/1.,maddesi aracılığı ile 450/4.,62.,493/1.maddeleri

uyarınca cezalandırılması istenmiş ve hakkında Ağır Ceza Mahkemesine kamu davası açılmıştır

I- İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi, 30.6.1980 gününde, 1978/16 esas, 1980/77 karar sayı ile: Sanıklara atılı suçların, sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet eylemlerinden olduğu,

II- İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi, 29.9.1980 gününde, 1980/219-79 sayı ile: Sanıklara atılı suçların, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a. maddesinde belirlene sürede işlenmediği, 13/b.de yer alan irtibatın bulunmadığı,

Gerekçeleri ile görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Böylece, İzmir 4. Ağır Ceza Mahkemesi ile İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin konusu, nedeni ve tarafları aynı olan davada verdikleri kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkeme Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığında, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç Metin Şekercioğlu, Servet Tüzün ve Orhan Ertosun'un katılmaları ile yaptığı 25.5.1981 günl toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Askeri Yargı yerinin görevli olduğu yundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in a nı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suçlar, 20.2.1980 günü İzmir ve çevresini kapsamına alarak ilân edilen sıkıyönetim üç aydan daha önce, 31.5.1988, 1.6.1978, 25.6.1978 tarihlerinde işlenmiştir.

Dosyada bulunan belgelerin incelenmesinden, sanıkların Ülkü Ocaklarına mensup oldukları, örgütlerinin ideolojisi doğrultusunda çeşitli eylemler düzenledikleri, suç işlemlerinde siyasal ve ideolojik düşünce ayrılığının etken olduğu, bu hususun gerek sanık ve tanık anlatımları, gerekse iddianame, adli mahkemenin görevsizlik kararı ve İzmir Emniyet Müdürlüğü'nün C.Savcılığına yazdığı 3.7.1978 gün ve 737 sayılı yazı ile de doğrulandığı anlaşılmıştır.

Sanıklara atılı suçlar, açıklanan yönü ile sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkindir. Gerçi suç, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin (a) fıkrasında belirlenen süresinde işlenmişse de, ülkücü derneklerle ilgili davalara sıkıyönetim askeri mahkemelerince el konulduğu bilindiğinden, anılan maddenin (b) fıkrası hükmü uyarınca, ayrıca sanıklardan Hacı Yusuf Bilgin, Ülkü Ocakları Çankaya Şubesi Başkanı olduğundan 1402 sayılı Yasa'ya 231 sayılı Yasa ile eklenen Ek-1. madde uyarınca 13. maddedeki yer ve zaman kaydına bakılmaksızın davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

ESAS NO : 1981/525

Kahife -4-

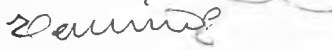
KARAR NO : 1981/347

Bu nedenle, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

S O N U C : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğinden bu nedenle İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nin 29.9.1980 günlü, 1981/219 esas, 1980/79 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 25.5.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

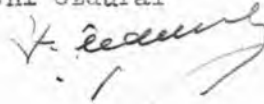
Başkan

Kenan Terzioğlu

Üye

Fethi Özduval

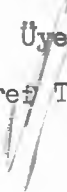
Üye

İsmail Oğuz

Üye

Seren Tolungüç

Üye

Metin Şekercioğlu

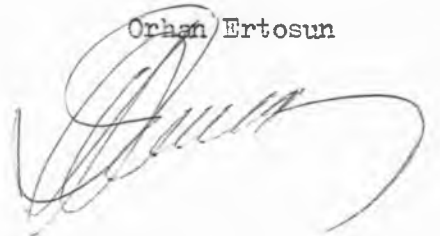
Üye

Servet Tüzüh

Üye

Orhan Ertosun

10.3.1981

R/T